

Szentendrei Református Hírlevél - megjelenik negyedévente

Karácsonyi lélekkel

Minden évben megállít bennünket a közeledő karácsony. Nem tudjuk miért, ilyenkor minden más. Megelevenednek gyermekkori emlékek, mikor boldogító, színes és csodás volt minden. Mára alig maradt belőle valami felnőtt szívünkben. Kérgesek és érzéketlenek lettünk, és leginkább talán megbántottak. Fel tudjuk sorolni, hogy ki, mikor és miben vétett ellenünk - holott ez nem nagy kincs. Mégis úgy szorítjuk magunkhoz, mintha az életünk múlna rajta. Milyen nehéz elengedni!

A karácsony azonban egyszerűen más. Jön, és nem hagy minket megmaradni a köznapok ránk rakta súlyos rétegek alatt, kibont onnan. Mint a talált csecsemőt a csodálkozó felnőtt. Csak hogy nem vizslató neki a szeme, hanem szelíd, csendes fénye van, ami gyógyít és simogat. Nézd csak, mondja ez az ünnep - valaki olyan jó volt, hogy annyi év után is ajándékot adnak egymásnak az emberek, ha már csak születésnapja is közeleg. Milyen jó rá emlékezni! Tudsz ám te is türelmes és megbocsátó lenni, amilyen ő volt, sőt, valósággal az is vagy! A lelked mélyén, legbelül nem sebeid, nem megbántottságod rejtezik, hanem az ő drága lénye. Az a te igazi éned! Ne higgy a világnak, ami úgy hiszi és erővel hiteti is, hogy keménynek és céltudatosnak kell lenni, akkor vagy valaki! Légy olyan, mint a kalács, amiből a karácsonyi asztalra is kerül, azzal adod a legjobbat, nem teljesítményeiddel és győzelmeiddel!

Azon az első karácsonyon messi vándorok érkeztek, bizonyosan fáradtan. Hozta őket a tudományuk. Keresték a zsidók királyát, aki a világ Megváltója is, mert kiolvasták az ég jeleiből, hogy ez a két személy egy és ugyanaz - a szent nép, a papok nemzetségének királya immár az egész világ üdvére kell legyen, eljött az ideje!

Találtak helyette egy ravasz, álszent és uralmát betegesen féltő Heródest, aki nem átalott a hírre gyermekeket öletni hatalmi tébolyában. De a vándorok a csillagnak engedve eljutottak mégis Betlehemig, s ott megtalálták Jézust a jászolbölcsőben.

Akkor leborultak előtte, mert útjuk célhoz ért és odaadták, amit hoztak: aranyat, tömjént és mirhát. Az arany a királyi gazdagság és az éltető, gondoskodó napsugár ajándéka. A tömjén a papi szolgálaté, amit oltáron égettek el jó illatul, a mirha pedig a gyógyító orvos szere - hát ilyen az igazi Megváltó, mind egyszerre. Király is, pap is, orvos is.

És szükségünk is van rá, nekünk gyarló embereknek mind a három tisztségében! Ha nem ő uralja királyként szívünket, jönnek majd az alantas, sőt, alvilági erők, és átveszik az uralmat. Ha nem kell az ő aranyló napfénye, amely belülről világít, elvakít majd a világ ezer fénye és hamis, megcsaló káprázata. Ha másféle áldozatokat hozunk, mint a csendes, szívbeli ima, mely jó illatként jut fel az elé, aki egyedül méltó imádatra - akkor lesznek majd

helyette emberáldozatok, szenvedő gyermekek és sokasodnak a megbocsáthatatlan bűnők. Ha nem kell az ő szeretetének gyógyító balzsama, jönnek majd az emberi okoskodások, meg az ismeretlen, arcnélküli erők, amik ki tudja, hová akarják juttatni az embert. De bizonyosan nem az Úr közelébe.

Mert a betlehemi kisgyermek földi élete harminchárom éve alatt a kereszten ellenségeiért is imádkozó Megváltóvá érett, így áldozva végül saját magát a bűnösökért. Ő, aki király, pap és orvos is volt minden ember számára! Méltó, hogy születése ünnepén szent fogadást tegyünk: megjobbítjuk életünket.

Nem fizetünk rosszal a rosszért, nem tűrünk meg magunkban hamisságot, önzést és ellenségeskedést.

Vágyainknak, indulatainknak határt szabunk, nem engedjük, hogy ezek uralkodjanak rajtunk.

Szeretemben és békességben akarunk élni, s ezért ha kell, áldozatot is hozunk, s az imádság oltára sem fog füstölgőve kihűlni a szívünkben.

Ilyen fajta karácsonyt adjon nekünk a Jézus Krisztus! Szeretettel kívánja gyülekezetünk minden tagjának, apróknak és nagyoknak egyaránt,

Dr. P.Tóth Béla lelkipásztor

“Ne féljeteK, mert íme hírdetek nektek nagy örömet, amely az egész nép öröme lesz!”

Lk, 2,10

M.S. mester: Jézus születése

Építkezéseink hírei

Amint arról már a legutóbbi számunkban beszámoltunk, egyházközségünk befejezte építkezéseit a gimnáziumban. A kápolnában azóta már rendezvényekre is sor került.

Jótekonysági est a kápolnában

A tornatermet nemcsak a mi diákjaink használják nagy örömmel, hanem pl. a Cházár András gyógypedagógiai iskola tanulói és sportegyesületek is, és első alkalommal lesz a tornaterem a helyszíne december 18-án a gimnázium szalagavató báljának.

Tornáznak diákjaink

Az épület további bővítésére nem kerül sor, az esetleges kisebb építési beruházásokat (kerítés, szigetelés, karbantartás stb.) a gimnázium már saját beruházásaként bonyolítja le. Az Európai Unió támogatásával megvalósult tornaterem-építés kapcsán jelenleg még folyamatban van az uniós szervekkel való elszámolás lezárása. Ennek során egy egész napos, átfogó ellenőrzés keretében vizsgálta három ellenőrből álló bizottság az elkészült építményt, valamint a közbeszerzés és az építkezés teljes adminisztrációját, és néhány apró kivitelezői javítanivalótól eltekintve mindent a legnagyobb rendben talált.

Az ellenőrök kérésére történt pótlások lapunk megjelenésekor már készen vannak. Ezzel azonban még nem zárulnak le kötelezettségeink az uniós szervek felé, mert öt évig minden évben jelentenünk kell, hogy a beruházással elvállalt célok évről évre hogyan teljesülnek. Ezen túlmenően is minden dokumentumot meg kell őriznünk 2020-ig, hogy azokba bármikor be tudjanak tekinteni.

Időközben az óvoda felújításához és bővítéséhez is lebonyolítottuk a közbeszerzési eljárást, amit 16 ajánlattevő közül a POLAR-IMMO Kft. nevű budapesti cég nyert meg legkedvezőbb ajánlatával.

Lapzártakor még nem zárult le a jogorvoslati időszak, így nem zárhatjuk ki, hogy a tornateremhez hasonlóan ebben az esetben is jogorvoslatra kerül sor. A téli időszakban amúgy sem akartunk hozzáférni az építkezéshez a fagyok miatt, de jogorvoslat esetében sem kerülünk időzavarba. Bizhatunk abban, hogy a felújítás februárban elkezdhető lesz, és legkésőbb jövő szeptemberben be is tud fejeződni. Még sok testvérünk nem látta az óvoda látványtervét, ezért ebben a lapszámban ezt itt közöljük.

Ilyen lesz óvodánk a felújítás után

Templomunk kerítésének külső felújítása az engedélyeztetés és a kivitelező kiválasztásának elhúzódása miatt sajnos belesúszott a fagyveszélyes időszakba, ezért le kellett állítanunk. A vizesedésnek ellenálló vakolatra a gyártó nem vállalt volna garanciát, ha az a késő őszi időszakban került volna fel a falra, ezért a vakolást majd csak tavasszal tudjuk elvégeztetni. Addig is kérjük a testvérek szíves megértését.

Sikolya Zsolt

Karácsonyi ünnepi rendünk:

Dec. 21. vasárnap: de. 8 és 10 ó. istentisztelet

Adventi bűnbánati esték: dec.20-23. este 6 órakor

Gyermekek karácsonya: dec. 20. hétfő este 6 órakor

Gyülekezeti karácsonyest: dec. 24. du. 5 órakor

Karácsony I. nap: de. 8 és 10 órakor ünnepi istentisztelet, úrvacsora (10 órakor külön-külön) du. 6 órakor legátus, úrvacsora

Karácsony II. nap: de. 10 órakor ünnepi istentisztelet, úrvacsora

Óév utolsó alkalm: dec. 31. du. 6 órakor

Újévi istentisztelet: jan. 1. de. 10 órakor

Jan. 2. vasárnap: de. 10 órakor istentisztelet

**Állami kitüntetést
kapott
dr. P. Tóth Béláné,
a Szentendrei
Református
Gimnázium
nyugalmazott
igazgatója**

Ahogy arról a Reformátusok Lapja is beszámolt, október 23-i nemzeti ünnepünkön a köztársasági elnök és a nemzeti erőforrás miniszter megbízásából Halász János parlamenti államtitkár adta át a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztí- és lovagkeresztje, valamint a Magyar Köztársaság Arany, Ezüst és Bronz Érdemkeresztje állami kitüntetések a Néprajzi Múzeumban. A rangos állami elismerések díjazottjai között volt dr. P. Tóth Béláné, a Szentendrei Református Gimnázium nyugalmazott igazgatója is, aki a Magyar Köztársaság Arany Érdemkeresztjét vehette át.

Szeretettel gratulálunk!

Adventi Ökumenikus Kórushangverseny

10 évvel ezelőtt, 2000-ben rendezték meg először azt a hangversenyt, amelynek célja évről-évre Szentendre város egyházi és egyházi fenntartású iskoláiban működő kórusok összefogása, az énekkarok kapcsolatának, együttműködésének segítése. A kórusok egyéni bemutatkozása mellett hagyományosan valamennyi résztvevő csatlakozásával 2-300 fős összkar is megszólal. Idén új helyszínen, a Református Gimnázium kápolnájában tartottuk a koncertet december 12-én, vasárnap.

Résztevő kórusok: Baptista Kórus, Ferences Gimnázium Vegyeskara, Péter-Pál Kórus, Református Gimnázium Kórusai, Református Kórus, Szent Cecília Kórus és az egyesített Református Kórus és kamarazenekar.

B.F.Á.

Felnőtt konfirmáció gyülekezetünkben

Minden évben jelentkeznek felnőttek, akik szeretnék keresztyén hitünket megismerni vagy éppenséggel megkeresztelkedni. Az elmúlt fél évszázadban bizony sok olyan család akadt, ahol erre gyermekkorban egyáltalán nem volt mód. Az élet útjait járva azonban nekik olyan érzésük támadt, valami fontos hiányzik, talán éppen a legfontosabb. Az alap, amire minden más épülhet. És felnőttként úgy döntenek, mélyebben és komolyabban utána néznek, mit is jelent a Krisztus követése, mi van a Bibliában és hogyan is élnek valójában a református hívek.

Ilyenkor összevárunk egy csoportot, és felnőtt konfirmációi oktatást indítunk. Mostani csoportunkban éppen tizenketten vannak, mint az egykori tanítványok is voltak. Szeptemberben kezdtük a foglalkozásokat, amik hetente most éppen mindig kedd este vannak, de mindenki jön vasárnap délelőtt is istentiszteletre. Hitünk és életünk legfontosabb kérdéseit vesszük sorra ezeken az esti alkalmakon a Biblia fényében, sok-sok közös beszélgetéssel és ezekről elhangzó tanítással. Mindig van megtanulni való kátékérdés, zsoltárokat és református énekeket is megismerünk, a közös beszélgetések pedig előre kijelölt, odahaza áttanulmányozott igei olvasmányok alapján zajlanak. Néha annyira elmerülünk a témákban, hogy alig tudjuk abbahagyni a beszélgetést. Karácsony előtt négyszemközti beszélgetésre kerül sor a lelkipástorral, majd vizsga, fogadalomtétel és a megerősítő, konfirmáló áldás után az úrvacsorai közösségben is részt vehetnek a frissen befogadottak.

Jelenlegi templomos gyülekezetünkben is többen éppen így lettek közösségünk tagjaivá. Ők azonban már mind arra törekszenek, hogy gyermekeikkel is megoszthassák azt a sok jót, amit nekik az élő Úr, Jézus Krisztus adott.

Dsida Jenő:

Közeleg az emberfia

Tudom, hogy közeleg már a jó ember fia,
aki nem tőlem és nem tőled kap életet.
Néhány pásztornak, akik sohasem öltek
nyulat, nem hordoznak emberölő
szerszámot, megjelenik az angyal és
megjelenik a csillag és tele lesz dallal
a decemberi hegyoldal. Csak ránézünk a kisdedre
és tudni fogjuk, hogy Ő az.
Eljönnek az acéltrösztök fejedelmei,
a petroleumbányák frakkos császárai
s könnyel a szemükben letérdelnek elé.
Mert Ő lesz, akinek legtisztább kék a szeme,
legerősebb lészen a karja és szelid arcáról ragyog
az örök építők acélos vidámsága.
Ő megmutatja minden vándornak az utat,
minden töprengőnek az igazságot, minden
haldoklónak az életet. Ő megmagyarázza
nekünk a gépek dalának igazi értelmét,
megmagyarázza és megáldja a fáradt költőt
legsajgóbb szavait és mosolyogni fog és két
fehér galamb fog ülni a vállán kétfelől.
Ő nem ad országot nekünk, hanem otthont,
nem ad fegyvert, hanem kenyeret.
Ma még sirunk,
mert a mosolygás nem én vagyok.
Ma még sötét
van, mert nem jöttem világosságnak,
hanem hogy bizonyosságot tegyek a világosságról.
Már közeledik az éj, mely szüli a Hajnalt.
Eljön Ő, minden bizonnal eljön.

Hogyan beszélgessek a gyerekekkel? Döme. Beszélgetős könyv kicsiknek

Hogyan beszélgessek a gyerekekkel?

Nagy kérdés! Legalább olyan nehéz választ adni rá, mint arra a problémára, hogy milyen a jó mesekönyv. Mert ugye ez utóbbinál alapvető kritérium, hogy a történet tetszen a gyerekeknek, és az sem mellékes, hogy a felnőtt élvezettel mesél vagy éppen szapora ásitások közepette igyekszik túlesni a könyvön. Nem árt, ha a mesekönyv illusztrációi esztétikusak, és az sem, ha a kicsik a képek kedvéért maguktól is lapozgatják a könyvet. Ez a sok feltétel ma már számtalan kötetben található, mégis csak néhány kiadvány válik igazán fontossá egy családban. Gyakran - a könyv minőségétől függetlenül - egy mese akkor lesz megkerülhetetlen, ha közvetítővé válik a gyermek és a felnőtt világ között.

A történet ilyenkor nem ér véget az utolsó oldalon, hanem folytatódik az esti vagy a mindennapi beszélgetések során: segít megértetni a felnőttek mondanivalóját a gyerekekkel, és a felnőtt számára kinyit egy kis kaput a gyermek képzeletvilága felé. Egy jó mesekönyv közvetítésével nem lesz nehéz elmondani, hogy mi vár a kicsire a kórházban, az óvodában vagy akár a dédire, amikor már nincs közöttünk.

Így van ez Sztelek Csilár: Döme - Beszélgetős könyv kicsiknek című kötetével is. A szerző nem klasszikus mesekönyvet állított össze, hanem arra törekedett, hogy történetei ezt a szülő és gyermek között húzódó kommunikációs csatornát tágítsa. A könyv lapjain szóba kerül az óvoda, a kistestvér érkezése, a család első háziállata, a biciklizés, a költözés, az ünnepek, az örökbefogadás, a kórház, mások testi-szellemi fogyatékossága és a halál.

Ezek a hétköznapi történetek és beszélgetések azért is válhatnak be egy családban, mert Sztelek Csilár textúrája nem lóg a levegőben. Döme családtagjai vállalják, hogy keresztyének: történeteik középpontjában mindig Jézus Krisztus áll. Ez a szemlélet azoknak a szülőknek is megkönnyíti a dolgát, akik nehezen tudnak hitükről gyermeki egyszerűséggel beszélni. A beszélgető könyv a családi áhítatokban is nagy segítségünkre lehet, hiszen a történetek minden esetben egy-egy igével indítanak, sőt a fejezetek végén megtaláljuk azokat a hivatkozásokat, amelyek alapján visszakereshetjük a történetben szereplő bibliai idézeteket. A mesék végén található imádságok pedig azért fontosak, mert segítségükkel nemcsak a gyerek tanul meg imádkozni, hanem a felnőtt is megtapasztalhatja, miként lehet a kicsikkel közösen hálát adni.

Sztelek Csilár könyve azonban nemcsak belső értékekkel büszkélkedhet. A kötet tervezői minden bizonnyal tisztában voltak az anyai poggyász szűkösségével, hiszen olyan könyvecskét terveztek, amely minden női táskába befér, így a legváratlanabb helyzetekben is bevethető. A keményítáblás borító szintén praktikus célokat szolgál, valószínűleg sokáig védi a kedves, egyszerű rajzokkal illusztrált történeteket. A viszonylag nagy betűméretnek köszönhetően Döme történetei kicsit később, az első iskolaévben is előkerülhetnek, hiszen a könyv az olvasni tanuló gyermek számára is könnyen áttekinthető. A régi kedves mesekönyv kiváló lehetőség, hogy a nagybacska gyermek felfedezze, micsoda élmény a kisebb testvérnek mesélni.

Berényi Marianna

Sztelek Csilár

Döme

Beszélgetős könyv kicsiknek

137×148mm; keményítáblás; 184 oldal; 1700 Ft

A kiadványunkban megjelenő cikkek, írások nem feltétlenül fedik mindenben a szerkesztőség véleményét, hanem elsősorban azok szerzőinek gondolatait tükrözik.

Bernard-Zoltán Schümmer Együtt az asztal körül

Bibliai igék és imádságok

Együtt a család, az asztal ebédhez vagy vacsorához terítve. A gyerekek kíváncsian figyelik, kinek a kedvencét főzte anya, aki körbepillant, mielőtt leül, hogy nem hiányzik-e valami. Az asztalfőn apa - megvárja, hogy elkezdhesse az imádságot. Kicsik és nagyok együtt köszönik meg Istennek, hogy gondoskodik róluk. A finom vonalú rajzokkal gazdagon illusztrált könyv olyan bibliai idézetek és hozzájuk illeszkedő, egyszerűen megfogalmazott imádságok gyűjteménye, amelyeket a közös családi étkezések előtti meghitt, áhítatos percekben olvashat fel egy felnőtt vagy egy iskolás gyermek.

Bernard-Zoltán Schümmer

Együtt az asztal körül

Bibliai igék és imádságok

Tóth-Máthé Miklós Miként a csillagok

Négy történelmi regény

A kötetben négy történelmi regény olvasható a magyar református egyház múltjából. Egy Méliusz Juhász Péterről (Isten trombitája), egy Károlyi Gáspárról ("Megszámálta futásodat..."), egy Szenci Molnár Albertről (Élet zsoldárhangra) és egy Ráday Pálról (A szabadság nótáriusa).

Példaemberek messze fénylő tetteinek veretes krónikái; régmúlt és jelenkor hitpróbáló magyar sorsküzdelseinek freskói és színdús életképei: megannyi vetülete a kiváló prózaíró, Tóth-Máthé Miklós szerteágazó, változatos, gazdag életművének, amelyben az elbeszélésformák - regényektől a tárcanovelláig - a historikus drámák vagy a humoros karcolatok mára már negyedszáz kötetbe foglalt sokasága jelenít meg erkölcsöt és igazságlátást, s világítja be - szenvedéllyel és kedéllyel - az emberlét: az idő és a reménység örök távlatait.

Bertha Zoltán

"Jézust áldja énekünk" - CD

A Jézust áldja énekünk kottakötet CD-n megjelenő válogatása egy különleges zenei gyűjtemény. A Református Pedagógiai Intézet által kiadott CD-n jól ismert népi dallamok hallhatóak keresztyén szöveggel, mely énekeket Bokorné Forró Ágnes válogatott és tanított be szentendrei zeneiskolás és óvodás tanítványainak. A felvétel zenei rendezője Eredics Gábor volt. Imádságok, bibliai történetek, ünnepek énekei szerepelnek az albumon.

Az ökumenikus szellemiséget képviselő lemez hiánypótló kiadvány keresztyén családok és óvodák, iskolák hitoktatói és pedagógusai részére!

Szentendrei Református Kórus a MÜPÁban

2010. június 25-én az a megtiszteltetés érte gyülekezeti kórusunkat, hogy a Református Énekek elnevezésű, immár 9. alkalommal megrendezett hangversenyen énekelhettünk a Művészetek Palotája Bartók Béla Hangversenytermében.

A Református Zenei Fesztivál keretében rendezett hangversenyen idén 18 kórus közel 400 énekese szolgált együtt. Az ünnep célja most is a református liturgiai énekek népszerűsítése, ápolása volt. Vezényelt Arany János, Berkesi Sándor, Cseri Zsófia és Kocsis-Holper Zoltán, közreműködött a Cantores Ecclesiae rézfúvóegyüttes és Virágh András Gábor orgonán.

A műsorban zsoltárok és dicsérek váltakoztak kórusfeldolgozásokkal, versszakonként változó előadói apparátussal. Az egyes részek végén pedig a közönség is velünk énekel.

Felemelő és megható élmény volt részese lenni e szép koncertnek, melyről felvétel is készült. A CD és DVD nemcsak megőrökíti ezt a szép alkalmat, hanem segítség, vigasz lehet istentiszteleti közösség után sóvárgó beteg testvéreknek is. Használata öröm és hálaadás eszköze lehet a mindennapokban a liturgikus éneket hallgatók és szívesen éneklők számára is.

Bokorné Forró Ágnes karnagy

"Pendítsd csak kobzod..."

Jótekonysági est, összefogással

2010. november 15-én, hétfőn este, a Szentendrei Református Gimnázium új kápolnájában tartott jótekonysági estét, városi összefogással, az Egyesület a Szentendrei Református Gimnáziumért és Kollégiumért.

A népzenei ihletésű műsort a Szentendrei Református Gimnázium Kórusa nyitotta meg a Körösmezei-Varga Zsuzsanna tanárnő vezette zsoltárénekléssel. Ezt követően számos városunkban ismert kiválóság lépett fel: Szvorák Katalin, Kobzos Kiss Tamás, Ökrös Csaba, Eredics Gábor és a Vujicsics Együttes, valamennyien a Liszt Ferenc Zeneakadémia tanárai. A Gimnázium volt tanulói közül Tímár Sára, a Zeneakadémia hallgatója és a Vujicsics Tihamér Zeneiskola tanára, Török Kálmán Levente, jelenleg a Bartók Konzervatórium tanulója is fellépett. Vendégként közreműködött Hekele Fanni devocseri fiatal a Bartók Konzervatóriumból. Különleges hangszerének mély, bársonyos dallamai együtt szimbolizáltak szomorúságot és reménységet.

Miklós Tibor és Sík Sándor egy-egy megzenésített versével keretezte gimnáziumunk vörös iszap katasztrófáról vetített összeállítását Szabó Gyula Győző, a "Száguldó Orfeum" szentendrei színházi társulat részéről.

A vendégeket Dr. P. Tóth Béla lelkipásztor együttérzéséről és felelősségről szóló beszéde, Dr. Dietz Ferenc polgármester úr összefogásra felhívó szavai köszöntötték. Az Egyesület és a Gimnázium közösen készítette elő a tartalmas, helyhez és alkalomhoz illő műsort. A plakátot és meghívót a Digitális Nyomda (Kádár Péter) a Yamaha zongorát a Vujicsics Tihamér Zeneiskola adta, melyet Gottlasz Zoltán cége szállított, mindnyájan önzetlen támogatásként járulva hozzá, hogy a rendezvény 315.000 Ft-os bevételével, valamint Szentendre Város Képviselő-testülete tagjainak több mint 600.000 Ft-os támogatásával segítségünk bajba jutott testvéreinknek.

Illesse köszönet az estért lelkesen együtt dolgozó egyesületi tagokat, és a Szentendrei Református Gimnázium tanárait, diákjait, munkatársait!

A jótekonysági est hangulatát idézi Kiss Tamás költő verse, melyet fiának, Kobzos Kiss Tamásnak írt:

"Pendítsd csak kobzod, citerád,
gitárod, lantodat
valahol tört szemeket látsz,
meggyötört arcokat.

El kell találni, kit, mi bánt,
s kinek melyik való,
hangold arra a húrt, a fát,
légy te örömadó.

Egy délkörnyi örömet szelj,
hogy csorduljon leve,
a mindenségéből ennyi kell,
hogy gyógyuljunk vele.

Egy karcnyi fény, parányi hő
hiányzik már nagyon
e vak, e lassan őszülő
magányos csillagon."

B. Gy.

**"Dicsőség a magasságban
Istennek és a földön
békeesség, és az emberekhez
jó akarat!"**

Lk, 2,14

Az én titok-karácsonyom

Megtanultam tisztelni az ünnepeket. Az ünnep Isten ajándéka, más, mint a többi nap, s arra való, hogy hétköznapi mivoltunkból kivetkőzödve tiszteljük önmagunkban az embert. Sajnálom azokat, akik nem tudnak ünnepelni. Az ünnep önmagunk fölemelése. Tiszta ünnepi ruhában és tiszta ünnepi gondolatokkal lehet csak ünnepelni, felülemelkedve a hétköznapiakon s apró küzdelmeinken. Csak az ünneplőbe öltözött ünneplő ember tudja megérteni annak a kijelentésnek a nagyságát, hogy Isten az embert saját képére teremtette.

Az erdélyi nagy gyász éveiben nálunk otthon elfelejtették az ünnepet. Nem volt karácsony és nem volt újév, nem volt húsvét és pünkösd, mint ahogy vasárnapok sem voltak. Viselt ruháinkat s nehéz gondjainkat szakadatlan hordtuk, bármit mutatott a naptár. Keserűség tanyázott otthon, s én hiába küzdöttem az ünnepekért, ünnepi öltözetet s ünnepi arcot éveken át nem látott a házunk.

Egyszer fellázdattam. Karácsony volt. De nagyon emlékszem még arra a karácsonyra! Tizenöt, vagy tizenhat éves lehettem. Karácsonyi szabadságra küldött haza a város, és Sándor bácsi ünnepes háza után olyan volt a miénk, mintha halottat őriztek volna benne. Apámék egy-egy könyvbe temetkezve naphosszat hallgattak sötétben, és nem volt szabad előttük karácsonyról szólni. Évek óta nem járt nálunk az angyal. Súlyos gond nyomta a szárnyait, és nem tudott elröpihni hozzánk. Akkor öregedtek meg apámék. Nem akartak ünnepre gondolni, mert eszükbe jutottak a régi és gondtalan ünneplések, s a jövő ködös volt, nem láttak előre. Pedig ha tudtak volna ünnepelni, a karácsonyfa gyertyái mellett az ünnepi gondolatok magasságából meglátták volna az utat, mely már akkor is egyenesen vezetett a reménység felé. De gyászba s ünneptelen hallgatásba rejtőztek az idő elől, pedig az idő azért múlt, éppen úgy.

Karácsony szombatja volt. Kint nagy puha hó, a kerti fákat belepte egészen. Olyan csöndes volt kereken a világ, mintha a békesség készült volna megszületni akkor. Egyedül lézengtem a kertben. A szürkület már meglepte a fenyvest, s kereken a dombok is belevesztek a lehulló estébe. Lent a faluban egy-egy lámpa kigyúlt.

Fájt, hogy karácsony estéje van. Máshol izgalommal lesik az angyalt, ünneplő ruha van és karácsonyi szag és boldog rejtelmesség a levegőben. Hallottam a csilingelést, s láttam gyertyafényben úszó szép karácsonyfákat, pedig ahogy ott kószáltam a behavazott fák közt, végtelen egyedülléttel a szívemben, tudtam, hogy mindez csak álmodozás, mert nálunk sötétek a szobák, s a régi gyűrt ruháinkban éppen olyan magányosan töltjük el ezt az estét is, akár a többit.

Esteledett nagyon. Lent a faluban egyre több lámpa égett s a papnál megkezdtek a kántálást is. Megálltam a fenyők alatt és hallgattam a felszűrődő éneket. Románok kántáltak. Az egyhangú dallamot búsan itta föl a szétterülő este s én arra gondoltam, hogy románok kántálnak. Románok ünnepelnek. Mindig csak a románok.

Sokáig álldogáltam ott, közben sötét lett egészen. Fázni is kezdtem, hűvös szél támadt a fák közül, éreztem, hogy haza kell már menni. De ugyanakkor valami fájdalmasan a torkomba markolt. A tudat, hogy karácsonyeste van, s én ott ülök majd egyedül, és nem lesz senki, akivel beszéljek, és nem lesz semmi ünnep. Az öregek olvasnak a lámpa alatt, olvasnak zord szótlán arccal, mintha olyan nap lenne ez is, mint a többi. Úgy szorította a torkomat, hogy könnyeket préselt ki a szememen. Hát csak a románok?

S ekkor valami bátor, nagy dolog jutott az eszembe. Hirtelen, hogy szinte beleszédültem. Nem csak a románok! Miért csak ők? Karácsonyt csinálók én is magamnak! Karácsonyt, titokban, hogy senki se lássa! Volt a fenyves szélén néhány kicsi fenyő. Csak akkorák, hogy a derekamig sem értek. A kerti színből kiloptam egy ást, meg egy ládát s kiástam egyet, egy szépet a fenyőcskék közül.

Sok földdel vettem ki, betettem a ládába, elrendeztem a gyökereit is, hogy baja ne essék, s megindultam vele a ház felé. Vert a szívem az izgalomtól. Hátha meglátnak? Hátha baj lesz ebből?

De sötét volt, nem látott meg senki. Egyedül laktam, a ház végében. Úgy osontam be a szobámba, mint a tolvaj. Meggyújtottam a lámpát, a ládát a fával az asztalra tettem s hozzáfogtam a feldíszítéshez. Izgalmas, nagyszerű munka volt. Színes papirosból láncokat faricskáltam, néhány szál aranyozott zsinórt is leltem hozzá s öt darab maradék gyertyavéget. A gyertyavégeket drótra kötöttem rá a fenyőre, időtlenül is álltak rajta, az igaz. A színes papírlánc sem sikerült úgy, ahogy akartam. Csúnya lett nagyon a karácsonyfám. De karácsonyfa volt!

Mikor elkészültem a díszítéssel, hallgatóztam. Csend volt a házban, nem mozdult senki. Előszedtem gyorsan az ünneplő ruhámat, s felöltöztem úgy, ahogy illik. Aztán meggyújtottam a gyertyacsonkokat. Elfűjtam a lámpát. Sötét lett egyszeribe, csak az öt kis sárga láng dideregte be félénken a szobát. Kinyitottam a kályhaajtót, hogy világítson a tűz is. Aztán felkaporodtam az ágyra és ünnepeltem. Táncolt a tűz lángja a falakon, rebentek a kicsike gyertyák, fenyőszag volt és nagy csöndesség kereken.

Valami szomorúan szépet éreztem akkor. Fájdalmasat, mert egyedül voltam, s mert nem volt ajándék az asztalon. De komoly és dacos érzést is, mert magam teremtettem ünnepet magamnak, s most már nem csak románok ünnepelnek ebben a faluban. Úgy éreztem, mintha az én kicsi karácsonyfámtól egyszeribe megenyhült volna az élet szigorú arca, s a reménység, meg a jövődő beléptek ünnepelni hozzám a szobába. S talán, azt hiszem, úgy is volt.

Ültem ünneplő ruhában az ágyon, s néztem a szegényes kis karácsonyfát, és gondoltam mindenfélét össze-vissza, szépet és szomorút, hogy ilyen szép és magányos, de különösen nagy ünnepeken szokás, amíg lassan leégtek a gyertyavégek. Leégtek és elaludtak egyenként, csöndesen. Még éppen csak egy lángocska őrizte hűségesen az ünnepet a legelső ágon, aztán elaludt az is. Még ültem az ágyon egy keveset s néztem az elsötétül szobát, mert a kályhában is roskadt már a tűz és alig világított. A sötétséggel együtt éreztem lassan a hétköznapot is visszatérni, s emlékszem jól, ez csúnya és keserű érzés volt.

Aztán meggyújtottam újra a lámpát, levettem az ünnepi ruhát, s felvettem a régit. Leszedtem a fenyőről a ráaggatott holmit, s visszadugtam mindent a fiókba. Aztán kabátba bújtam s visszavittem a fenyőfát oda, ahonnan kiástam. Úgy emlékszem, mintha tegnap történt volna. Borzasztó sötét volt és szél suhogott az ágak között. Kint a tisztásokon derengve világított a hó. Félttem. Kísérteties volt a hőszerű sötétség és a suhogó fenyves. Sietve tettem helyére a fát. Gyökere körül ledöngöltem a földet, s havat is kapartam köréje. A csöndesség felől veszekedés hallatszott. Románul veszekedtek. A hangok felverték a falut, aztán belefagytak újra a csendbe. Kántálás már nem hallatszott sehol. Hideg, néma téli este volt. Ást, ládát visszacipeltem a kerti házba, aztán hazamentem. Ideje volt már, hívtak vacsorázni. Mikor bementem, az asztalnál ültek. Fáradtan és rosszkedvűen kérdezte meg apám.

- Mit csináltál?

- Semmit - feleltem.

Apám szája széle megrándult, de nem kérdezett többet. Maga is a semmivel foglakozott abban az időben. Szótlanul ettünk.

De valami furcsát, büszkét és szomorút éreztem akkor: hogy nekem karácsonyom volt mégis.

Véletlenül jutott az eszembe minap ez a régi történet. Karácsonyfát néztem fiaim számára, s megtaláltam közben azt a fenyőt is, amit akkor egy estére kiloptam a kertből. Megsínylette az ünneplést. Évekig csenevész maradt, volt idő, hogy azt hittem kipusztul. De aztán mégis erőre kapott. S ma már sudáran és magasan szökik az ég felé, erősen túlnőtt engem s mindnyájunkat, kik akkor éltünk. (A titokzatos őzbak)

Gondolatok gyermekeink hitbeli neveléséről

Kevés szülő van, akinek nem jelent gondot, miként adja tovább keresztyén hitét gyermekeinek. Pedig nem lehet ez olyan ördögösség, hiszen mi magunk is úgy kaptuk hitünk alapjait az élő Istentől, aki a hit ajándékozója - szüleink, vagy éppen "lelki szüleink" közvetítésével.

Egy gimnáziumi hittanórán erről volt szó, és a diákok meglepő pontossággal szedték össze a legfontosabb feltételeket a keresztyén hit továbbadásának sikeréhez. Fel is irtuk ezeket a táblára:

1./ A szülők hiteles élete, példája

2./ Jó kommunikáció a szülők és gyermekek közt, ami rendszerint meghitt beszélgetésekben ölt testet, ahol nem csak kitanítás, hanem valódi beszélgetés is folyik

3./ A gyermekek értelmi színvonalának és érdeklődésének megfelelő szülői közlések

Ha ez így igaz, márpedig az, akkor jó tudni a szülőknek, hogy ehhez viszont szakadatlanul növekedni kell nekik is hitükben, ami gondozást igénylő dolog, és ugyancsak növekedni kell tudásukban, ami szintén. "A *ti hitetek mellé ragasszatok tudományt...*" (II. Pét. 1,5) csak így valósulhat meg ez az ige. Önmagunk hitének, belső életének módszeres gondozásával, igelvasással, igehallgatással és Isten dolgairól és a Bibliáról való tárgyyszerű (és szakszerű!) beszélgetéseken, bibliaórákon való részvétellel, valamint az ige szövegének módszeres és rendszeres tanulmányozásával.

A legfontosabb hitünk továbbadása szempontjából a bibliai történetek elmondása. Ezt a gyermek, ha szüleitől hallja, úgy éli meg, mint azokat a történeteket, amiket nagyszüleitől, unokatestvéiről, vagy más rokonairól hall a családban. Része lesz lelki valóságának, számol velük, mint vele is megeshető lehetőségekkel. Legalább ilyen fontos azonban, hogy az elmondott történetekhez lehetőleg kapcsolódjon egy ige, amit együtt elmondogatunk, elismételünk a történet lelki összefoglalásaként. Legfontosabb természetesen az ünnepekhez kapcsolódó bibliai történetek ismerete, ahol a karácsony viszi a pálmát, ezt legtöbben (olyan, amilyen pontossággal és bibliai hűséggel ugyan), de el tudnak mesélni gyermekeiknek. Rendszerint nagy hiány mutatkozik viszont a többi ünnep: virágvasárnap, nagypéntek, húsvét, áldozócsütörtök, pünkösöd, újkenyér, újbor és reformáció ünnepé terén, a hozzájuk tartozó bibliai történetek pontos ismeretében. Ezt be kell (és lehet is!) pótolni, s akkor gazdag ismereteket fogunk tudni továbbadni gyermekeinknek, unokáinknak.

A bibliai történetek lehető pontos tárgyi ismeretén túl látnunk kell azonban ezeknek a történeteknek a lényegét is. Mit mondanak Istenről, az üdvőről, Jézus Krisztusról és rólunk - ezek a legfontosabb kérdések, amiket fel kell tennünk magunknak, mielőtt elmeséljük őket. Egyetlen üzenet gyakran több mint a sok, de persze nem tilos két-három dolgot is észrevenni és aláhúzni a történeteken belül. Az elmesélés előtt feltétlenül legyünk tisztában azzal, mit is akarunk mi lelki értelemben továbbadni, mi a legfontosabb üzenet. De azért maga a történet beszéljen, ez a legbiztosabb tanítás. Igen fontos még, hogy a történetet annak elmesélése előtt lehetőleg hozzákössük valami, a gyermek számára már ismert témához, tárgyhöz.

Ez a "hídverés" - a gyermek világának, szintjének tiszteletben tartása, ami elengedhetetlen kelléke a jó átadásnak (latinul: tradíció!). Felkelti a gyermek fantáziáját, érdeklődését, és teret ad számára értékes asszociációkra, ami elmélyíti a történet által kapott ismeretet. Végül pedig jó dolog egy-egy szép történetet elismételni, hiszen az ismétlés a tudás anyja. A gyermekek szeretik az ismert történeteket, megbízhatóságot és otthonosságot kelt a szívükben. Ne féljünk hát "az esti mese" idején bibliai történeteket is felolvasni, elmondani nekik!

Dr. P. Tóth Béla lp.

Mozaikok az SZRG életéből

Idén is tanári csendesnappal kezdtük az évkezdő értekezletet a Tahi-Sionhegy-i Református Üdülőben. "A pedagógus ébersége" címmel hallhattunk előadásokat lelkeszeinktől, hittanárainktól, melyek gondolatébresztése kiscsoportos beszélgetésekkel folytatódtak. Volt alkalmunk nyári élményeinkről is beszámolni, immár másodjára az SZRG "kistestvéreink" óvonóneivel közösen.

2010. augusztus 31-én megtartottuk az évnitőt, ami most kivételesen nem vasárnap történt, de egyelőre még mindig a templomban, kis- és nagygimnázium külön-külön. Ez volt az utolsó évnitő a templom falai közt.

Szeptember elsején Mózes Mónika tanárnő ötödikes osztályával és Domokos Ildikó tanárnő nyelvi előkészítőseivel ismét a Tahi-Sionhegy-i Református Üdülő vendégszeretettel élvezhette a három napos Gólyatábor alatt, míg a többiek osztálykiránduláson vettek részt ki itthon: Pécs, Győr, Balaton, Kalocsa, Visegrád..., ki határainkon túl: Erdély, Szlovénia. A nagyok táncműhelyt szerveztek leendő szalagavatójukra való tekintettel.

Szeptember 18-a piros betűs ünnep volt számunkra: kápolnaszentelés és tornacsarnok-avatás volt a Szentendrei Református Gimnáziumban!

Hónap végén terített asztalok mellett ismerkedhettek meg egymással a két új osztályba: 5.a és 9. nyelvi előkészítőbe járó gyermekek szülei, osztályfőnökei és az osztályokban tanító tanárok.

Októberben, új hagyományt teremtve, a kápolnában tartottuk meg a gólyaavatást. A kápolnába beszűrődő lemenő nap fényében fürdő gólyák büszkén vették át osztályfőnökeiktől az iskolához tartozás szimbólumait: az iskola címerével ellátott nyakkendőt és kítűzöt. Ezt követően, ki tornacipőben, ki mezítláb, elsőként avathatták fel a gólyák a tornacsarnok hangulatvilágításos táncparkettjét. Ötödikesektől a tizenkettedikesekig együtt ünnepelt az egész iskola.

Október 22-én csendesnapot tartottunk a szokásos rend szerint, előadásokkal és kiscsoportos beszélgetésekkel, amit a 11-ik nyelvi előkészítő osztály ünnepi műsorával zártunk, megemlékezvén nemzeti ünnepünkről.

Az őszi szünet utáni első és harmadik hétvégén tárt kapukkal vártuk az iskolánk iránt érdeklődőket a Nyitott kapuk rendezvényen. Több csoport is összegyűlt, akik különböző asztaloknál személyesen érdeklődhettek a diákoktól az iskolában zajló szakkörökről, ösztöndíjakról, külföldi kapcsolatokról, ECDL vizsgáról..., majd diavetítést láthattak az iskola építkezéséről, fejlődéséről, ünnepeiről és hétköznapjairól, idegenvezetéssel bebarangolhatták az iskola különböző pontjait, s végül részletes tájékoztatást kaptak a felvételi menetéről, követelményeiről.

November közepén neves előadók részvételével jótékonsági koncertet szervezett az iskola az izzapkárosultak javára a gimnázium kápolnájában, melynek védnökei iskolánk fenntartója és városunk polgármestere volt. A kárpátaljai református iskolák számára is gyűjtést szervezett az iskola. Mindkettőnek sikeres eredménye volt.

Megrendezésre került idén is a Tentamen tudományos verseny, melyre 26 diák jelentkezett. Idén először Nagyváradról is volt két jelentkező. Három arany, öt ezüst, hat bronz és két különdíjjal zárult az egy héten keresztül tartó megmérettetés. A "Bölcs Bagoly" kinevezést Török Márta tanárnő nyerte, mint a legeredményesebben felkészítő tanár.

Mátyás Helga tanárnő

Jézus halk szavára figyelve

Bemutatkozik
Lovadi István,
gyülekezetünk új
segédlelkésze

Mit is mondhatok magamról? Sok mindent! De most mégis a legfontosabbakat emelem ki csupán, azaz, hogyan lettem lelkipásztor.

Kisgyermek korom óta ismerem a Bibliát, mert sokat olvasta a nagymamám, bár inkább csak egy részre koncentráva, mert akkoriban a Lukács 5,1-11 Péter halfogása és elhívása volt a kedvencem (ma is ő "a legkedvesebb" tanítványom.)

A hittanórákon és a vasárnapi iskolában egy rendkívül kedves, mélyen hívő hitoktató néni ismertetett meg újabb és újabb részekkel. Tőle, Seregély Erzsike nénitől kaptam kölcsön a "Nyomok a hóban" című ifjúsági regényt, amely elsőként ébresztett rá 12 évesen arra, hogy az imádsággal nem csupán a lefekvéshez készülődés egy eleme, hanem a megszokott, kötött imákon kívül a saját szavaimmal is kérhetem a Mindenhatót, hogy tegyen "jóvá" és neki tetsző életűvé. Azt hiszem, ez volt az első pillanat, amikor először, tudatosan kerestem Istent.

Hatodik osztályos koromtól tanított az akkor Kiskunlacházára érkező Takaró András nagytiszteletű úr, akinek a hittan óráit rendszeresen a nevetéstől szinte fájó oldallal hagytuk el, s alig vártuk a következő lehetőséget. Akkoriban került át nyolcadikos korba a konfirmáció. Bár még nem értettem, hogy mit is jelenthet, de egy hittan órán meghívást kaptam az "Ifi"-be, ahová a többieket csak a konfirmáció után hívták. Sok játékkal, gyakran az estébe nyúló beszélgetésekkel kerültünk közelebb az Igéhez és vált világossá alakomról alkalomra egy-egy újabb titok.

Akkoriban Ódor Balázs (azt hiszem a segédlelkészi évét töltötte nálunk, azóta a Pápai Református Teológiai Akadémia Rendszeres Teológiai tanszékén dogmatikát tanít) sok ifit tartott, amelyek játékossága, vidámsága tette az alkalmakat nem csak oldottá, de feloldott sok feszültséget és távolságot is. Takaró András bácsi nem csak ránk gondolvá szervezett nyaranta Balatonszárszón egy középiskolás-egyetemista értelmiségi hetet, amelyekre rendszerint túljelentkezés volt, úgyhogy a 120 férőhelyes táborban 130-140-en lehettünk. Olyan közéleti személyiségeket hívott meg, akik keresztyén emberként a maguk munkájáról, hivatásáról és a hitük megéléséről meséltek. Néhány politikus is előadott, de főként művészek, zenészek, tudósok, kutatók, színészek, rendezők, magas rangú katonák, egyetemi tanárok, püspökök jöttek el és meséltek. Összefoglalva olyan gondolkodó emberek voltak ők, akik valamilyen kiemelkednek, nem "celebek", hanem annál sokkal értékesebbek, akik gyakran világviszonylatban is lettek már valamit az asztalra úgy, hogy közben tudják, hogy van Isten és neki kell hálát adniuk, és ezt hajlandók is voltak elmesélni a mi okulásunkra. A szárszói hét persze nem csak ilyen előadásokból, hanem esti evangelizációból, kiscsoportos beszélgetésből és sok vidámságból, strandolásból, játékból és barátkozásból is állt.

Az 1999-es évben épp a kamaszkorom dacos részében jártam. Akkor fontosabbnak gondoltam valami más nyári programot, ahol több rock zene és kevesebb kötöttség lenne, de édesanyám és pénztárcája döntött. S bár nem oda akartam menni, de a szárszói

táborban kötöttem ki testben, a lelkem viszont máshol járt. Az esti evangelizációs alkalmakat nagytiszteletű Takács Tamás hajdúszoboszlói lelkipásztor tartotta, aki erre a hétre a tékozló fiú történetével készült. A példázatban az otthon maradt fiú érzései, személye volt az, ami engem személy szerint szíven talált, hiszen az idillikus augusztusi idő, a barátok, a pezsgő szellemi élet, a játékok kezdetben a duzzogásom miatt szinte elröppöltek melletttem, míg nem a történetben magamra kellett ismernem. Hiszen rólam volt szó! Én jártam templomba, ifibe, református gimnáziumba, olvastam a Bibliát, sőt imaközösségbe is tartoztam, és mégis kezdetben hidegen hagyott mindez.

Kilenc éves koromtól rendszeresen olvasok és nemcsak a világ tárult ki a könyvek segítségével, hanem a vágyak is, amelyeket tudtam, hogy meg fogok valósítani. Csak pénz kérdése volt, de úgy gondoltam, hogy terveimet bármi áron véghez kell vinni. A hét vége felé jártunk és én valami oknál fogva nem tudtam aludni, hajnalban ébredtem, forgolódtam és aztán kimentem Bibliát olvasni. Ezen a szombaton a 4Móz. 18,20 benne volt a napi igében: "Azután azt mondta az Úr Áronnak: Földjükből nem kapsz örökséget, és nem lesz osztályrészed köztük. Én vagyok a te osztályrészed és örökséged Izrael fiai között."

Ezután vált világossá, hogy eddig azért nem értettem meg a református világ közepében, hogy Isten szólít, mert a nagyratörő vágyaim nem engedtek Jézus halk szavára figyelni. A kunszentmiklósi Baksay Sándor Református gimnáziumi évek alatt meghatározó volt számomra lelkipásztor vallástanárom, Szőkéné Barócsi Judit hittanóráinak stílusa: ugyanis a tananyagnál fontosabbnak tartotta, hogy az élő Istenről tegyen bizonyosságot alkalomról alkalomra. Aztán egy lelkészszentelő istentiszteleten Hegedűs Lóránd püspök úr útravalónak arról beszélt, hogy mik is egy lelkipásztor feladatai, és éreztem, hogy ez az üzenet is nekem szól.

Az egyetemi idő alatt, mint bármely más egyetemista, én is sokat gondolkodtam, mondhatom a barátaim, társaim nevében is, hogy gondolkodtunk azon, hogy mi is az a terület, amelyben megtalálhatnánk a hozzánk leginkább közel álló feladatot. Erre a kérdésre is egy előre kifürkészhetetlen úton bukkantam, mégpedig egy hosszú erdélyi út után, ahová én vezettem a teológia mikrobuszát. A hazaérkezés után sofőri képzettségem miatt rövidesen felkérést kaptam, hogy segítsek a Magyarországi Református Egyház Vakmissziójának alkalmaira vak testvéreket szállítani. Ekkortól, 2004-től önkéntesként dolgoztam a misszióban, majd az egyetem ötödik évében egyéni tanrendet kérve főállásban is alkalmazásba kerültem, hivatalosan, mint munkahelyi segítő. Ugyanebben az időszakban a Siketmisszióval is kapcsolatba kerültem, s bár nem rendszeresen, de sok programjukban részt vehettem és a munkájukba is bepillantást nyerhettem.

2010 szeptemberétől a segédlelkészi évem tölthetem itt Szentendrén, ami azt jelenti, hogy az egyetemet elvégeztem, azaz egy hivatalos, államilag elismert végzettséggel rendelkezem, azonban az egyházi szolgálathoz kell egy egyházi végzettség is. Ez két lépcsős: az első lelkészsképesítő vizsga után segédlelkésszé, majd a gyakorlati év elvégzése után a második lelkészsképesítő vizsgával válhatok felszentelt lelkésszé, amikortól is beosztott lelkésszé változik majd minősítemem.

 KEHELY

Szentendrei Református Hírlevél

Kiadja: az egyházköztség - **Cím:** 2000 Szentendre Rákóczi út 14.
Telefon: 06 26 310-524 - **Felelős kiadó:** dr. P. Tóth Béla lelkipásztor
Főszerkesztő: Jámorné Benkei Ildikó (E-mail: jambor@iimar.hu)
Olvasószerkesztő: Sikolya Zsolt gondnok, (zsolt.sikolya@gmail.com)
Tördelő: Fazekas Andrea
Nyomtatás: Kádár Péter, www.digitalisnyomda.net